

ges meget til Udlandet; det meste gaar dog tabt ved usagkyndig Behandling, og fordi Udgravernes Maal alene er det at tjene Penge.

Forgæves er det forsøgt at standse denne Fremfærd, hvorved vore Oldtidsminder ødelægges og Fundene adsplettes og tilintetgøres. Der er i Løbet af det sidste Aar gaaet meget til Grunde, og der fortsættes stadig.

Museerne har saaledes ingen anden Udvej end at henvende sig til Befolkningen selv, og da navnlig til alle større og mindre Ejere og Brugere af Jorderne, med en Opfordring til at virke for, at disse Ødelæggelser bliver standset.

De, som raader for Jorderne, har ogsaa den Pligt at værne Fortidsminderne, som ligger paa deres Grund. De bør overgive dem til Efterkommerne, som de har modtaget dem fra Fædrene.

Højene er Fortidens Minder; de fortæller om de Slægter, som i fjerne Tider levede, hvor vi nu bor og færdes. Enhver, som elsker sit Land og dets gamle Historie, bør ære og værne om disse Minder fra de ældste Tider.

Højene er Forfædrenes Grave; de gemmer Benene af Mænd, som dyrkede Jorden og græssede deres Kvæg, hvor vi nu lever. Ingen bør forstyrre Fædrenes Grave. Lad de afdøde Ben faa Lov til at hvile i Fred.

Men skal endelig Højen sløjfes for Agerbrugets Skyld, er det ganske nødvendigt at fjerne de gamle Grave, som ligger skjulte under Jordfladen eller dækkede af Høje, lad det saa foregaa saaledes, at Mindesmærket bliver omhyggeligt undersøgt. Lad der ske en Henvendelse til Nationalmuseet i København eller til et af de andre Museer, for at Højen kan blive udgravet under sagkyndig Ledelse. De afdøde Ben vil blive behandlet paa hensynsfuld Maade, og hvad Højen rummer af Oldsager eller andet til Kundskab om Oldtiden, vil blive fundet og opbevaret paa rette Sted, i Landets offentlige Samlinger. De fundne Oldsager vil af de offentlige Museer altid blive passende godtgjort.

Dog opfordrer man ingen til at lade sine Høje udgrave; tværtimod bedes enhver om at virke for, at alle Fortidens Minder maa henligge fredlyste og uforstyrrede. Men først og fremmest maa man være enig om at hindre Ødelæggelsen af vore Fortidsminder ved usagkyndige Folk og alene for Vindings Skyld.

I Juli 1912.

Nationalmuseet,
København.

Den historiske Afdeling
af Museet i Aarhus.

Museet i
Herning.

Museet paa
Koldinghus.

Den antikvariske Samling
i Ribe.

Oldsagsamlingen
i Viborg.

Men det bedste og eneste sikre Middel er at formaa Lodsejerne til en Fredningserklæring. Selv i de mest afsides Egne af Jylland, hvor der endnu er flest Oldtidsminder tilbage og følgelig mest at værne om, er det klart nok i den yderste Time, at Fredningsarbejdet tages op. Nødvendigheden og Betimeligheden af dette Arbejde som med Rette stilles forrest i Redegørelsen for Nationalmuseets Virksomhed, viser sig paa den anden Side paa den glædeligste Maade i det store Udbytte, Fredlysningen vedblivende bringer. Den herefter følgende skematiske Oversigt omfatter 112 Oldtidsminder af forskellig Art, det vil sige samme store Tal, som er fredlyst i nærmest foregaaende Aar, og det største, som kan naas med de bevilgede Midler.

De fredlyste Mindesmærker er følgende:

Amt.	Herred.	Sogn.	By og Matr.-Nr.	Antal og Art.
Frederiksborg	Lynge-Frederiksborg	Græse	Græse 3	1 Langdysse
Sorø	Ringsted	Førslev	Førslev 16 a	1 Langdysse
Bornholms	Sønder	Pedersker	Degnegaard	3 Bautasten
Maribo	Falsters Nørre	Ønslev	Klodskov Skov	11 Høje og 1 Bautasten
Hjørring	Horns	Mosbjerg	Eskjær 4	1 Dysse